

a tak může
zaútočit i na
naše zdraví.

EPOCHA si bere do ruky
stetoskop a pomůže vám
toto období překlénout.
V první řadě je nutné si říct,
že nemoci nechodí po horách,
ale po lidech a nevyhnou
se jim ani ti nejmocnější.
V našem **TÉMATU ČÍSLA** vám
představíme **CHOROBY, KTERÉ
SUŽUJÍ PANOVNÍKY**. Někteří

Jak si ale zdraví udržet?
Základem je pestrý jídelní-
ček, kde nesmí chybět ovoce.
Staré rčení říká, že jablko
večer je lékem. Jaký druh
si v široké nabídce vybrat?
Nalistujte stranu 14, kde
vám představíme **5 SLAVNÝCH
ODRŮD JABLEK**.

Někdo zase radí po ránu
stopečku něčeho ostřejšího.
Vždyť i takový **ABSINT** je
na začátku své zelené éry

to ale trochu zvrtné a Zelená
víla více ničí, než pomáhá.
Více najdete na straně 58.
Nemoc vás dostala a potřebu-
jete do nemocnice? **KLINIKU
AM SPIEGELGRUND** ze strany
11 vám rozhodně nedopo-
ručujeme. Nacisté si ji totiž
vyberou pro svá zvěrstva.

Zdraví a klid
na čtení **EPOCHY** vám přeje

Jenka Jutková

Z obsahu čísla 22/2025

8

Busta Nefertiti

Tvář královny, nebo jen ideál
krávy?

15

8 záhad lidské mysli

Proč se v zrcadle měníme
v monstrem nebo vidíme čísla
jako barvy? A dokážeme ovlivnit
sny?

Z titulní
strany

TIP REDAKCE

22

5 historických omylů na talíři

Odkud je ve skutečnosti
segedínský guláš?

28

Co by bylo, kdyby dinosauři nevymřeli?

Mohli by dnes po lesích běhat
tyranosauři?

34

Poslední slova slavných

Co řekl na smrtelné posteli
Churchill nebo Presley?

37

Téma čísla: Nemoci, které sužují panovníky

Aby Alžběta I. zakryla následky
neštovic, nanášel si na obličej
jedovatý make-up.

41

Kde se vzal světelný rok?

Vesmírná jednotka délky činí
9,46 bilionu kilometrů.

44

7 českých zvířat, kterým hrozí vymření

Co ohrožuje raka,
světlušku nebo sýčka?

TIP REDAKCE

58

Absint

Oslavovaná i zatracovaná
Zelená víla

62

Kubánská krize

13 dní na pokraji třetí světové
války

Foto čísla

Vesmírná sakura

Vzácný okamžik, než se
superjasná hvězda Wolf-Rayet
změní v supernovu, připomíná
květ sakury.

Tomu neuvěříte!

Nežvýkají jen dnešní teenageři

Nejstarší „žvýkačka“, objevená v zá-
padním Švédsku, je stará 10 000 let.
Tvoří ji březová kůra
a látka podobná
dehtu. Podle
vědců ji
v ústech
převaloval
tehdejší
teenager.

Epochální číslo:

8

Dne 8. října se slaví
Světový den chobotnic.

Epochální výročí

- **8. října 1952** – při srážce tří vlaků v Har-
row (předměstí Londýna) umírá 112 lidí.
- **9. října 1701** – v New Havenu je založena
Yaleova univerzita, třetí nejstarší v USA.
- **12. října 1810** – první mnichovský
Oktoberfest se koná u příležitosti svatby
korunního prince Ludvíka Bavorského
a Terezy Sasko-Hild-
burghausenské.

- **15. října 1940** – proběhne americká pre-
miéra satirického filmu *Diktátor* s Charlie
Chaplinem v hlavní roli.
- **16. října 1978** – 264. papežem je zvolen
krakovský arcibiskup Karol J. Wojtyła, zvolí
si jméno Jan Pavel II.
- **19. října 1813** – francouzský císař
Napoleon I. Bonaparte je poražen v tzv.
bitvě národů u Lipska.

EPOCHA na sociálních sítích

Jsme na Facebooku!

Ještě nejste s námi
na Facebooku?

Tak rychle do toho, protože
kromě zajímavostí tam na
vás čekají i unikátní soutěže
o netradiční ceny.

Hodně štěstí!

f

